

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av miljöskyddslagen och 11 och 18 kap. i vattenlagen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av miljöskyddslagen och 11 och 18 kap. i vattenlagen (RP 243/2021 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Miljöutskottet (MiUB 1/2022 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 50 a § 1 mom., 59, 61 och 89 §, 107 § 2 mom. 4 punkten, 122 § 1 mom., 200 §, rubriken för 221 c §, 221 c § 1 mom., 221 d §, rubriken för 221 e §, det inledande stycket i 221 e § 1 mom. och rubriken för 221 f §,

av dem 50 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 905/2020, 89 § sådan den lyder i lag 423/2015, 107 § 2 mom. 4 punkten, rubriken för 221 c §, 221 c § 1 mom., 221 d §, rubriken för 221 e §, det inledande stycket i 221 e § 1 mom. och rubriken för 221 f § sådana de lyder i lag 881/2018 och 200 § sådan den lyder i lag 504/2019, samt

fogas till lagen nya 61 a, 61 b och 85 b § som följer:

50 a §

Tillstånds- och anmälningsförfaranden som gäller upplag av kemikalier för försvarsmaktens behov

Om skyddet av uppgifter om ett objekt som enligt 15 § 8 mom. i lagen om försvarsmakten ska ges särskilt skydd med tanke på landets försvar kräver det, betraktas med avvikelse från vad som föreskrivs i 43 § 1 mom. i denna lag och 11 § i förvaltningslagen endast verksamhetsutövaren som part vid behandlingen av en tillståndsansökan och en i 10 a kap. i denna lag avsedd anmälan som

Riksdagens svar RSV 44/2022 rd

gäller ett upplag av kemikalier för försvarsmaktens behov. Vad som ovan föreskrivs om part tillämpas också på tillsynsmyndigheten. Behandlingen av ärendet omfattas då inte av bestämmelserna i 42—44, 45, 85, 85 a, 85 b och 86 §, 115 e § 1 mom. 2—4 och 6—8 punkten och 223 §.

— — — — —

59 §

Säkerhet för avfallsbehandlingsverksamhet

Den som bedriver avfallsbehandling ska ställa säkerhet för att garantera en adekvat avfallshandtering, uppföljning, kontroll och åtgärder som behövs när verksamheten avslutas eller efter avslutad verksamhet. Den som bedriver annan tillståndspliktig verksamhet ska på motsvarande sätt ställa säkerhet, om betydande mängder avfall uppkommer i verksamheten. Säkerhet behöver inte krävas av den som bedriver annan verksamhet än avstjälningsplatsverksamhet, om de kostnader som avses bli täckta genom säkerheten när verksamheten avslutas är obetydliga med beaktande av avfallets mängd och beskaffenhet samt övriga omständigheter. Närmare bestämmelser om de förutsättningar under vilka säkerhet inte behöver krävas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

61 §

Ställande av säkerhet

Ett miljötillstånd ska förenas med behövliga villkor om säkerhet enligt 59 § och om hur säkerheten ställs. I tillståndet kan det bestämmas att verksamhetsutövaren regelbundet ska bedöma säkerhetens tillräcklighet för de kostnader som orsakas av åtgärder som avses i 59 § och meddela om detta till tillsynsmyndigheten. Vid behov ska tillståndsvillkoret om säkerhet ändras i enlighet med 89 § 3 mom.

I tillståndet kan det bestämmas att tillsynsmyndigheten på eget eller tillståndshavarens initiativ kan godkänna en ändring av säkerhetens storlek till den del det är fråga om ändring av storleken på en säkerhet som är bunden till ett index som beskriver ändringen av prisnivån.

Som säkerhet godkänns borgen, försäkring eller en pantsatt insättning. I tillståndet kan det av grundad anledning bestämmas närmare om godtagbara säkerhetsformer och andra villkor för säkerheten. Den som ställer säkerheten ska vara ett kreditinstitut, en försäkringsanstalt eller något annat yrkesmässigt finansiellt institut med hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Säkerheten ska ställas till förmån för den tillsynsmyndighet som anges i miljötillståndet innan verksamheten inleds. Säkerheten för en deponi för utvinningsavfall ska ställas innan utvinningsavfall börjar deponeras på deponin.

61 a §

Säkerhetens giltighet och frigörande av säkerhet

Säkerheten ska vara giltig utan avbrott eller förnyad med jämna mellanrum i minst tre månader efter det att de åtgärder som täcks av säkerheten har vidtagits och anmälts till tillsynsmyndighe-

Riksdagens svar RSV 44/2022 rd

ten. Om säkerhetens giltighet förnyas ska det göras innan säkerhetens giltighetstid går ut. Säkerheten för en avstjälningsplats ska vara giltig tills den kontroll och den efterbehandling av annat slag som följer efter det att avstjälningsplatsen lagts ned har upphört.

Tillståndsmyndigheten ska på ansökan frigöra en säkerhet när verksamhetsutövaren har uppfyllt sina skyldigheter. En säkerhet kan också frigöras delvis. I ett beslut om att tillståndet förfaller eller verksamheten upphör eller i ett beslut som meddelas med anledning av en anmälan om verksamhet av försöksnatur kan det bestämmas att tillsynsmyndigheten får frigöra en säkerhet när verksamhetsutövaren har uppfyllt sina skyldigheter.

61 b §

Realisering av säkerhet

Tillsynsmyndigheten har rätt att inleda realiseringen av säkerheten när verksamhetsutövaren har försummat skötseln av de åtgärder som avses i 59 §. Innan säkerheten realiserar ska tillsynsmyndigheten i enlighet med 175 § förelägga verksamhetsutövaren att uppfylla sina skyldigheter och förena föreläggandet med hot om tvångsutförande. Säkerheten kan användas till att täcka kostnader för åtgärder i samband med tvångsutförande.

85 b §

Offentliggörande av gamla beslut

Ett beslut som meddelats med stöd av 2000 års miljöskyddslag (86/2000) får offentliggöras på den myndighets webbplats som har meddelat beslutet eller på miljöförvaltningens gemensamma webbplats. Beslutet får trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet innehålla verksamhetsutövarens namn och uppgifter om verksamhetens placeringsort. Personuppgifter som ingår i beslutet ska raderas från webbplatsen efter det att den verksamhet som avses i beslutet har upphört och de åtgärder enligt 94 § i denna lag som hänför sig till avslutandet av verksamheten har vidtagits.

89 §

Ändring av tillstånd

Verksamhetsutövaren får ansöka om ändring av ett miljötillstånd. På en sådan ansökan tillämpas bestämmelserna i 39 § om tillståndsansökan.

Tillståndsmyndigheten ska dessutom på initiativ av en tillsynsmyndighet, den myndighet som bevakar allmänt intresse, den som orsakats olägenhet eller en i 186 § avsedd registrerad förening eller stiftelse ändra tillståndet, om

- 1) den förorening eller risk för förorening som verksamheten medför väsentligen avviker från vad som bedömts på förhand,
- 2) verksamheten kan ha konsekvenser som är förbjudna enligt denna lag,
- 3) utsläppen kan minskas väsentligt utan oskäligen kostnader på grund av den bästa tillgängliga teknikens utveckling,

Riksdagens svar RSV 44/2022 rd

4) verksamhetens yttre förhållanden efter det att tillståndet beviljades väsentligt har förändrats och tillståndet därför behöver ändras,

5) det behövs för att tillgodose ett sådant efter beviljandet av tillståndet genom lag, statsrådsförordning eller en rättsakt av Europeiska unionen infört specificerat krav som är bindande och gäller förebyggande eller hindrande av förorening av miljön.

Tillståndsmyndigheten ska dessutom, på initiativ av tillsynsmyndigheten eller den myndighet som bevakar allmänt intresse, i ett tillstånd ändra de tillståndsvillkor som gäller ställande av säkerhet, om tillståndsmyndigheten bedömer att den säkerhet som fastställts för avfallsbehandlingsverksamheten i tillståndet inte är tillräcklig för att sköta de åtgärder som avses i 59 § eller att säkerheten i övrigt inte uppfyller kraven enligt 59—61 §.

Om en ändring av ett tillstånd inleds på initiativ av en i 2 eller 3 mom. avsedd aktör ska tillståndsmyndigheten, efter att ha gett verksamhetsutövaren tillfälle att uttala sin uppfattning om initiativet, i förekommande fall förelägga verksamhetsutövaren att inom en skälig tid lämna den utredning som behövs för att avgöra initiativet. Bestämmelser om att förena föreläggandet med vite finns i 184 §.

Om avgörandet av ett ärende är av betydelse för allmänintresset eller om vägande skäl kräver det och om verksamhetsutövaren inte har lämnat en utredning enligt 4 mom., kan tillståndsmyndigheten på verksamhetsutövarens bekostnad inhämta den utredning som behövs för att avgöra ärendet.

Vid behandlingen av ett ärende som avses i denna paragraf tillämpas dessutom 96 §.

107 §

Tillämpningsområde

Lagens 108—110 § tillämpas dock inte på

4) sådan användning av naturgödsel från produktionsdjur som bränsle och användning av kött- och benmjöl som bränsle som omfattas av 221 c—221 f §.

122 §

Behandlingen av anmälan

Myndigheten ska med anledning av en anmälan enligt 118—120 § meddela ett beslut. Beslutet ska förenas med behövliga villkor om förebyggande och hindrande av förorening av miljön och om fullgörande av de skyldigheter enligt avfallslagen som gäller ordnande av verksamheten. Dessutom ska ett beslut som meddelas med anledning av en sådan anmälan som avses i 119 § vid behov förenas med behövliga villkor om säkerhet enligt 59 § och om hur säkerheten ställs. Beslutet får dessutom förenas med villkor om kontroll av verksamheten och information till invånarna.

Riksdagens svar RSV 44/2022 rd

200 §

Verkställighet av beslut trots omprövningsbegäran eller överklagande

Den myndighet som fattat beslutet kan förordna att villkor, förelägganden eller beslut som avses i 62, 64, 65, 99, 122, 123, 136, 137, 171, 175, 176, 180, 181, 182 a och 183 § ska iakttas trots omprövningsbegäran eller överklagande.

221 c §

Särskilda krav och myndighetsförfaranden vid användning av naturgödsel och kött- och benmjöl som bränsle

Vid användning av sådan naturgödsel från produktionsdjur som avses i kapitel V.C i bilaga III till genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter eller sådant kött- och benmjöl som avses i kapitel V.D i den bilagan i en energiproducerande enhet med en bränsleeffekt på högst 50 megawatt ska inte bestämmelserna i punkt 13 i tabell 1 eller punkt 13 i tabell 2 i bilaga 1 till denna lag om avfallsförbränning eller annan behandling av avfall som sker yrkesmässigt eller i en anläggning och inte heller 108—110 § tillämpas på verksamheten. I energiproduktion som avses ovan ska förbränningen uppfylla följande krav i genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter:

1) det krav i fråga om temperatur och uppehållstid för gasen från förbränning som anges i kapitel IV avsnitt 2 punkt 2 i bilaga III samt det krav på temperaturmätvärden som anges i kapitel IV avsnitt 2 punkt 4 i bilaga III,

2) det krav i fråga om hjälpbrännare som anges i kapitel V.B punkt 3 b led ii i bilaga III och kapitel V.D punkt 3 b led ii i bilaga III, och

3) de krav i fråga om utsläppsgränsvärden som anges i kapitel V.B punkt 4 a i bilaga III och kravet i fråga om de utsläppsmätningar som enligt kapitel V.B punkt 4 b i bilaga III ska göras en gång om året.

221 d §

Undantag från särskilda krav vid användning av naturgödsel som bränsle

På i 221 c § 1 mom. avsedda särskilda krav som gäller förbränning av naturgödsel ska följande undantag som är tillåtna enligt genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter tillämpas:

1) med avvikelse från det som föreskrivs i kapitel V.B punkt 4 a i bilaga III till genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter får utsläpp av partiklar från energiproducerande enheter med en bränsleeffekt på högst 5 megawatt vara högst 50 mg/m³n vid en syrehalt på 11 procent, och

2) med avvikelse från det som föreskrivs i kapitel V.B punkt 3 b led i i bilaga III till genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter får hästgödsel föras in för hand i förbränningskammaren i energiproducerande enheter med en bränsleeffekt på högst 0,5 megawatt.

Riksdagens svar RSv 44/2022 rd

221 e §

Utsläppsgränsvärden för användning av naturgödsel och kött- och benmjöl som bränsle i flerbränsleenheter

Vid samtidig användning av i kapitel V.C i bilaga III till genomförandeförordningen till förordningen om animaliska biprodukter avsedd naturgödsel från produktionsdjur eller i kapitel V.D i den bilagan avsett kött- och benmjöl och annat bränsle i en energiproducerande enhet med en bränsleeffekt på högst 50 megawatt (*flerbränsleenhet*) ska utsläppsgränsvärdena fastställas enligt följande:

221 f §

Tillsyn vid användning av naturgödsel och kött- och benmjöl som bränsle

Denna lag träder i kraft den 20 .

Det krav i fråga om temperatur och uppehållstid för gasen från förbränning som anges i 221 c § 1 mom. 1 punkten i denna lag samt det krav i fråga om hjälpbrännare som anges i 2 punkten i det momentet ska från och med den 15 november 2024 tillämpas på förbränning av naturgödsel vid energiproducerande enheter som var i drift den 15 november 2018.

Det krav i fråga om temperatur och uppehållstid för gasen från förbränning som anges i 221 c § 1 mom. 1 punkten i denna lag samt det krav i fråga om hjälpbrännare som anges i 2 punkten i det momentet ska när det har gått fyra år från ikraftträdandet av denna lag tillämpas på förbränning av kött- och benmjöl vid energiproducerande enheter som var i drift vid ikraftträdandet av denna lag.

Lag

om ändring av 11 och 18 kap. i vattenlagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 11 kap. 2 § i vattenlagen (587/2011), sådan paragrafen lyder i lag 505/2019, ett nytt 2 mom. och till 18 kap. en ny 19 a § som följer:

Riksdagens svar RSV 44/2022 rd

11 kap.

Ansökningsförfarande

2 §

Anhängiggörande av ett ansökningsärende

Tillståndsmyndigheten ska i den informationstjänst för vattenhushållningsärenden som avses i 18 kap. 19 § göra en anteckning om varje ärende som blivit anhängigt. Av anteckningen ska utöver ärendet framgå datum när ärendet blev anhängigt, den projektansvariges namn och den kommun där projektet är placerat. När uppgifterna offentliggörs iakttas det som i 2 mom. i den paragrafen föreskrivs om offentliggörande av uppgifter som ingår i ett beslut och om radering av personuppgifter.

18 kap.

Särskilda bestämmelser

19 a §

Offentliggörande av gamla beslut

Ett beslut som gäller ett vattenhushållningsärende och som har meddelats före den 1 maj 2019 får offentliggöras på den myndighets webbplats som har meddelat beslutet eller på miljöförvaltningens gemensamma webbplats. I beslutet får namnet på den projektansvarige samt namnen och fastighetsbeteckningarna på fastigheterna inom projektets influensområde offentliggöras.

Uppgifterna får offentliggöras om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna, och de får offentliggöras trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Personuppgifter som ingår i beslutet ska raderas från webbplatsen efter det att projektet har upphört.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 44/2022 rd

Helsingfors 26.4.2022

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare